

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu
se primesc. Manuscrise
nu se returnează.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
redacțiunile Brașovului de astăzi:
In Vienna: M. Dukich Nachf.
Max Augustin, A. Emeric Leiser,
Hainrich Schalk, Rudolf Mosso.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bornat. In Ham-
burg: Marciyi & Llobmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o su-
ria garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blioare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
soriă 10 or. séu 30 banf.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din într-o și din
afară și la d-rii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
1.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. séu 15 banf. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 159.

Brașov, Miercuri-Joi 22 Iulie (3 August).

1899.

Floricele dela serbarea Petöfi.

I.

Maghiarii au serbat Dumineca trecută la țermul Têrnavei, în Sighișoara, memoria marelui lor poet Petöfi. Serbarea a fost strălucită, întrunind pe reprezentanții întregii societăți maghiare, a tuturor factorilor vieții publice și literare maghiare, precum și un număr mare de popor mai ales din Sécuime.

Era frîscă manifestația acésta de pietate față cu poetul adorat din partea națiunei maghiare și ea nu putea decât să fiă o viuă dovadă despre alipirea și insufletirea, cu care poporul maghiar scie să-și onoreze pe bărbații săi, cari au avut un rol însemnat în viața lui.

Aniversarea morții lui Petöfi luată din acest punct de vedere, ca o pacinică manifestația cu caracter național literar, n'avea să fiă privită de nimeni, decât cu acel respect, ce-l datorim nisuițelor nobile culturale ale fiă-cărui popor. In cazul de față se recerea cu atât mai mult tact din partea aranjatorilor serbării, cu cât însă-și împrejurările, în cari s'a stins viața lui Petöfi acum 50 de ani, redesteptau memoria unei epoce durerose, când poporele acestei țeri au încruciat săbiile, în urma discordiilor seculare dintre ele, cari nici ađi nu sunt încă delăturate.

De aceea a trebuit să facă cea mai rea impresiune asupra tuturor ómenilor de bun simț deja modul, cum pressa maghiară s'a nisuit în ajunul serbării a exercita o presiune asupra Sașilor pentru participarea lor la festivitate, așa că chiar și cei mai moderați dintre aceștia diceau: vom lua parte la serbare, fiind-că se dăce, că ea nu va avé caracter politic și deci e de așteptat, că sentimentele naționalităților din țera nu vor fi nici într'un chip vătémate în decursul ei, — dér a ne însufleți pentru acésta serbare nu putem.

Ei bine festivitatea a decurs în toța liniștea, dér nu s'a putut să nu cadă în decursul ei cuvinte grele relative la naționalități, și la raporturile lor cu Maghiarii, cuvinte, cari au turburat armonia caracterului specific literar-cultural maghiar al aniversării.

Introducerea a făcut'o diaristul Bartha bine cunoscut ca un adversar vehement al liberei dezvoltări a naționalităților nemaghiare. El a vorbit ca reprezentant al societății Petöfi și salutând pe Sașii și deputația sêrbescă, ce erau de față, a esclamat: „Dér frații Români unde sunt? Să fi uitat ei așa curénd, că flacăra spiritului lui Petöfi a ajutat să se topescă cătușele iobăgiei lor? Pe un popor liber îl împodobesc în mod mai demn recunoștința. Unde sunt?“

După Bartha, care în modul acesta ridicol, cu deplină ignorare a faptelor istorice, a voit să impute Românilor ca crimă neparticiparea la serbare, în loc de a recunoșce, că acésta era efluxul tactului și bunului simț al unui popor, care ține la demnitatea sa, a urmat vice-pre-

ședintele camerei ungare Tallian în a cărui vorbire se oglindéază toța sumeția, îngâmfarea, violența aspirațiilor și toate rătăcirile, precum și întreg spiritul pervers politic al rasei maghiare predominante.

Tallian dăse între altele: „Petöfi, care a fost născut Sêrb, și a purtat la început numele Petroviči, a dovedit ca mulți alții prin faptele sale strălucite, că și cei cu sânge amestecat, ba chiar și cei de limbă străină pot și trebuie să se nască ca Maghiari, decă gustă fructele pământului acestei patrii, se folosesc de avantajele legilor ei și se bucură de scutul și de sprijinul ei“. De aici deduce el principiul, „că fiă-care locuitor al țerii, aparțină ori-cărei rase, trebuie să-și afle mândria și datorria de a fi un fiu creștin al patriei maghiare și de a fi în sentimente și în lucrare una cu Maghiarii“.

Vice-președintele camerei îl dă pe Petöfi tuturor naționalităților dela Carpați până la Adria, ca exemplu de imitat. Pretinde așa-déră, ca toți Sêrbii, Slovaci, Croații, Români, Germanii, să facă cum a făcut Petöfi, să-și părăsescă naționalitatea și să devină cu trup, cu suflet Maghiari emulând unii cu alții de a ajunge la înălțimea „simțirei sale patriotice“.

De când e lumea nu s'a mai pomenit o pretensiune atât de șchiată ca acésta. Tallian séu mai bine dăse vicepreședintele camerei ungare a făcut cel mai rău serviciu conaționalilor săi, când într'un moment atât de sêrbătoresc pentru ei, s'a silit a ridica la rangul de principiu de stat renegarea propriei naționalități. Discursul lui însă merită o critică mai amănunțită.

Dilele dela Seliște.

Adunarea generală a Societății pentru fond de teatru român.

Raport special al „Gazetei Transilvâniei“.

Seliște, în 19 Iulie v. 1899.

Spre completarea raportului meu telegrafic de ieri adaug, că la gară comitetul societății a fost întâmpinat la sosire de întregul comitet arangiator în frunte cu harnicul și neobositul séu president d-l Dumitru Banciu, care a adresat comitetului un călduros discurs de bineventare.

După acest adaus dați-mi voiă, D-le Redactor, să-mi continú raportul început ieri cu privire la serbările din ziua întâiu.

Banchetul.

Duminecă, ziua primă, la 2 ore a fost banchetul festiv în pavilionul helvețian, splendid și cu gust decorat cu cetină verde. La 7 rânduri de mese lungi ședeau cei 220 participanți, după-ce peste 100 persoane nu au putut lua parte din lipsa de loc.

Publicul este compus din óspeți din Bănat, România, apoi din părțile apusene ale Ardealului, din Sibiu și comitat, și din fruntașii bravilor Selișteni. La masă servesc bucatele 20 de fete tinere din Seliște, îmbrăcate în admirabilul costum național seliștenesc. Prezența lor face feeric tabloul,

ér dispoziția óspeților este la culme, mai cu semă, că o țara bună de lautar și bucatele escelente contribuie puternic la poțentarea ei.

Primul toast îl rostesc cu suflet emoționat de fericire *presidentul Iosif Vulcan* pentru Majestatea Sa; după dănsul *doctorul Calefuriu*, în numele Seliștenilor într'un discurs cu fond larg istoric, închină pentru president și comitet, ca pentru purtători ai flămurei culturai naționale române. *Vicepresidentul Onițiu* vorbește pentru comuna Seliște și fruntașii ei, ca pentru locul unde viața națională pulséază mai viu și mai sugestiv, formând un isvor de alimentația neseacă al luptătorilor pentru cultura românească. *Dr. Ioan Mihu* (Orăștie), membru al comitetului societății pentru fond de teatru, salută pe delegații comitetului central al Asociațiunii, ér d-l asesor consistorial *Zaharie Boiu* mulțumesc în numele Asociațiunei pentru frățesca primire și accentuază necesitatea armonice împreună lucrări a acestor 2 societăți, cari același scop îl urmăresc. D-l *George Dima* (Sibiu), membru al comitetului societății pentru fond de teatru, închină în sănătatea bravului comitet arangiator, care necruțând nici o ostenelă, cu zel mare și cu un gust deosebit a arangiat primirea și a întocmit festivitățile astfel, încât óspeții și întreg publicul au rămas încântați. D-l advocat *Dr. Amos Francu* (Sibiu) toastéază pentru dragălașele fiice ale Seliștei, cari cu atăta voiă bună și plăcere s'au angajat a servi óspeții la banchet, dând astfel cea mai frumoasă decorația pentru festiva masă. D-l asesor consistorial *Nicolae Ivan* (Sibiu) vorbește pentru poporul seliștean, a cărui cultură de minte și de inimă espică cu adevérat reușita strălucită a acestor festivități.

Esposițiunea și confecționarea pachiolelor.

După terminarea banchetului, óspeții plécă în corpore la școlă, ca să viziteze esposițiunea de lucrări de mână ale harnicelor femei române din Seliște. O sală spațioasă abia pôte să încapă mulțimea celor mai dragălașe obiecte, cari își datoresc esistența neîntrecutei abilități a mânilor harnice ale femeii române. Ștergare, mese de culine, fețe de mese, fețe de perine, dăsași, traiste, învelitoare, cămăși și lie, pachiole, pălării, țundre, pieptare și cojôce, cărpe de mire și fel de fel de țesături, chindisături și brodării de-o rară frumseță...

Dér cine ar puté să înșire toța minunația de muncă, ce o produce femeia română din Seliște? Noi bărbații suntem lipsiți de condițiile aperceptive necesare pentru de-a puté aprecia după merit aceste tesauze. Adevérații aprețiatori au fost și de astă-dată damele române, cari nu puteau să admire în deajuns bogăția și frumsețea motivelor românești în cusături, fineța și greutatea de esecutare a pieselor espuse. Dér toți câți am cercetat acésta esposiția, și mai cu semă noi bărbații când am esit de-acolo, am înțeles și am simțit un lucru: că femeia română este pavăza cea mai puternică a tradiției și esistenței noastre naționale, că în hărnicia ei fără de sémén residă toțe virtuțile noastre, ca popor.

Eșind dela esposiția, comitetul și o parte a publicului a mers în casa țerancelor *Ana și Paraschiva Milea*, primele și singurele țesătoare de pachiole în Seliște. Pa-

chicul este un voal de mătase de-o suptirime și finețe de paiangen, care servesc la ocașii festive, legat într'un mod particular, simplu și fermecător de frumos, drept podóbă de cap a frumóselor Seliștene. *Ana și Paraschiva Milea* după multe greutăți, nu cu puțină cheltuélă și cu mare istețime, au aflat secretul artei de-a țese aceste mătăsării fine dela singurul atelier de acest fel, ce se află până acum numai într'o singură casă în Sibiu. Astfel ele au meritul de-a fi încetățenit în Seliște un ram de industriă forțe artistic și rentabil, făcând ca sutele și miile de florini ai Seliștencelor, cari se cheltuiesc pe pachiole în fiă-care an, să rămână aici în Seliște și în mână românească.

In fața óspeților harnicele surori țeseau mătasa străvechiă, servind cu toțe espicările necesare. Un pachiol gata costă 5—8 fl. Prețul variază după numărul fi-relor de aur întrețesute. O țesătoare confecționează în genere câte un pachiol pe zi. Conducătorea atelierului, harnica femeie *Paraschiva Milea*, mulțmind óspeților pentru onóra, ce i-au făcut, a oferit din îndemnul inimei sale calde drept suvenir câte un pachiol confecționat de dănsa dómnelor presidentului *Iosif Vulcan* și a vicepresidentului *Virgil Onițiu*, de bună semă una dintre cele mai frumoșe semne de atențiune, de cari atât de bogată a fost adunarea generală din acest an în Seliște.

Concert și teatru. Dans.

Séra la 8 césuri pavilionul „helvețian“, în care fusese banchetul, era schimbat în sală de concert. Fiă-care locșor era ocupat de lume, om lângă om într'o desime impenetrabilă ocupa spațioasă sală, erau vre-o 400—500 persoane în sală, și alte vre-o 300 persoane în jurul pavilionului, cari regretau zadarnic, că pavilionul nu-i mai pôte încăpea.

Lumea aștepta cu mare încordare primul debut al „*Reuniunei române de cântări din Seliște*“, înființată pe la Paști în anul acesta prin harnicul învățator și actualul ei dirigent *Iuliu Crișan*.

Cortina se ridică. O privileție feerică se desfășură înaintea ochilor publicului. La lumina albă de acetilen, un cor mândru de 50 persoane, toțe îmbrăcate în elegantul costum național seliștenesc, avénd în față pe dragălașele fiice ale Seliștei, ér în rândurile din fund pe robuștii Selișteni, — farmecă privirile publicului adunat.

Concertul se începe cu „*Hora dobrogeană*“, de N. Popoviči, și „*Ce faci Ioană*“ de G. Dima; urmész „*Trei cântece populare*“ de Mendelsohn, apoi „*Bradul*“ de Hauptman și în fine „*Nu-i dreptate nu-i*“ de G. Dima, toțe coruri mixte.

Corul dirigeat de mână dibace a tinerului învățator *Iuliu Crișan* a cântat peste toțe așteptările de frumos. Nuanșările fine, precisiunea esecutării, rotundimea ensemblului, armoniile clare: toțe acestea denotau pe de-o parte inteligenta străduință a membrilor corului, ér pe de altă parte pricepera și bunul gust al tinerului dirigent, esit din școlă maiestrului muziciei noastre, *George Dima*. E greu să spui, ce a plăcut mai mult din punctele acestui concert. Mi-se pare însă, că nu greșesc, decă afirm, că coróna concertului, atât ca compoziția, cât și ca esecutare a fost piesa dragălașă și de o finețe rară a d-lui G. Dima „*Nu-i dreptate*“

nu-i", care la insistența sgomotosă a publicului a trebuit repetată.

După concert s'a dat piesa plină de haz „*Idil la țară*”, una dintre escelele localități ale d-nei Maria *Baiulescu*, apărută în biblioteca teatrală a societății pentru fond de teatru român. Scuse, D-le Redactor, că nu mai ies din superlativ, dăr acest cel mai înalt grad al formațiunii comparative al adiectivelor îmi este pas de pas indispensabil, când descriu prestațiunile bravilor noștri Selișteni. Reprezentația această de diletanți a fost una dintre cele mai succese din câte am văzut. Escelele poezii de humor plină a d-lui *N. Roman* (Berbec), rutina, talentul și siguranța de pășire a D-nei *Aurelia Popp* (Smaranda), ușurătatea de joc și dicțiunea clară a d-lui *Dumitru Borcea* (Costică Roșian) și a d-șorei *Alexandrina Aitean* (Tinca), precum și jocul și reproducțiunea inteligentă și bine simțită a celorlalți diletanți: *Iuliu Crișan*, *Alexandru Palageș* și d-ra *Letiția Calefariu* — au creat un splendid ensemblu, care a produs o ilaritate sgomotosă în decursul întregii reprezentații. Aplauze furtunoase și urări sgomotose au fost răsplata, cu care publicul din sală a remunerat pe bravii diletanți.

*

După reprezentația teatrală s'a evacuat sala de tot mobilierul de prisos, pentru-ca să se facă loc pentru tinerimea dornică de dans, care aștepta cu nerăbdare să începă muzica și să se pornescă jocul. Și s'a început jocul cu o horă, dăr ce horă! Era o horă mare și mândră, cum numai la Seliște o poți vedea! La cadrul au dansat... nu sciu câte părechii... era imposibil să le numeri, dăr ve pot spune, că au fost foarte multe și nespuse de animate. Deul Hymen plana de-asupra fericitelor cete!

Numele drăgălașelor participante nu le pot înșira, căci îmi lipsește o listă completă a lor. Dacă îmi va succeda a căpeta o listă cât de cât completă, îndeosebi a oșpeților esteri, o să vi-o pun la dispoziția pentru numărul proxim.

Și s'a făcut sêră, și s'a făcut noapte și s'a făcut dimineața pe la 4 ore, și cu asta s'a sfârșit ziua întâi.

gil.

Serbarea Petöfi în Sighișoara.

Diarele ungurești sunt pline de rapoarte lungi asupra serbărilor de Duminecă din Sighișoara, serbări arangiate de Maghiari în amintirea poetului *Petöfi*, care înainte cu cincideci de ani a căzut în lupta memorabilă, întâmplată pe câmpia numită pe ungurește „*Feheregyhaz*”.

Spicuim din rapoartele lor următoarele:

Din toate părțile Ardealului și din Ungaria, Maghiarii au alergat să serbeze memoria poetului lor. Șapte trenuri extra au sosit Duminecă în Sighișoara. Din Budapesta deputațiunile au sosit cu două trenuri; un tren a dus pe oșpeții din Clușiu, ér mulțimea de Secui sosi încărcată pe patru trenuri. Guvernul a fost reprezentat prin secretarul dela ministerul de culte *Zsilinszki*; reprezentate au fost camera magnaților și camera deputaților, număröse comitate, orașe, societăți și corporațiuni maghiare. Diarele ungurești asigură, că au fost de față la serbare peste 5000 de omeni; credem însă, că această cifră este esagerată.

Printre deputațiunii manifestații un-gurii au putut să salute „cu bucurie” și o deputațiune a Sașilor din Brașov și pe mai mulți țărani sași din țera Bêrsei îmbrăcați în costum național săsesc. Conducătorii Sașilor însă n'au participat la serbare. Sașii au fost pretutindeni primiți cu strigări de „*eljen*” și Secuii era pe aci să-i îmbrățișeze de bucurie.

Românii n'au participat nici unul. Faptul, că vestitul „*fecior al popii din Voila*”, deputatul *N. Șerban*, a ținut să apară și el și să se facă „*interesant*” prin „*cabrioleta*” lui trasă de cinci cai mânâși de el, ér îndărăt ocupând loc vizitului său îmbrăcat în costum ungureș, — nu valorază nimic.

La 10 ore a. m. mulțimea a plecat cu alaiu și cu sgomot pe câmpia „*Feheregyhaz*”, unde înainte cu 50 de ani s'a dat lupta crâncenă între Ruși și oștea lui Bem, în care se afla și „*Petöfi*. Incidentul amintim, că în lupta această a căzut și generalul rus *Skariatin* lovit de un glonț de tun. Generalului i-s'a ridicat aici un monument. Tot pe această câmpie se înalță monumentul ridicat în amintirea eroilor căzuți. În jurul acestui monument, în fața căruia era ridicată o tribună, s'a postat mulțimea manifestațiilor.

Festivitatea s'a introdus printr'o cântare. A urmat îndată un discurs înflăcărat ținut de *Bartok Lajos*, președintele „*Societății Petöfi*” din Budapesta. Oratorul aprecia meritele lui Petöfi, ca poet și ca luptător pentru idealul său, „*libertatea*”, numindu-l de repetite ori „*semideu*”. Intre altele dîse: „*El (Petöfi) a venit să moră aici, numai pentru-ca cenușa lui să facă a fi maghiar pământul acesta*. Figura lui de bronz stă împiantată, ca un pumnal în mijlocul uritelor certe de naționalitate, însă buzele sale vestesc în același timp tuturor frățietatea și libertatea”.

Teatralistul din Clușiu *Kovacs Gyula* recită apoi „*Apoteasa*” lui *Jokai*, dăr s'a avântat așa de tare, încât la fine artistul-actor căzu amezit. Se dîce, că ar fi fost atins, bietul, de insolată.

De odată s'au strigări furtunoase de „*eljen*” din partea Securilor. Pe tribună apărî faimosul *Nicolau Bartha*, ca să cuvînteze — cum s'își — de-asupra osemințelor „*sântului mormânt*”. Și a cuvîntat cu patos. „*Pe câmpia această a căzut înainte cu 50 de ani Petöfi*. Glonțele cădeau ca ploia; tunurile urlau, ca tunetul cerului; poteoavele cailor isbiau frunțile vitejilor morți; baioneta strălucea, sabia făcea să țîșnescă sângele, și peste acest aspect mon-tros se lăsa, ca un vîl, zăbranicul de jale al înfrânteii speranțe a libertății poporului”. Spune, că n'au mers la Sighișoara, ca să plîngă mörtea lui Petöfi, ci să umple urechile lumii mari cu strigătul despre „*gloria maghiară*” și să mulțămescă prevedinței, că li-a dat pe Petöfi. Răpit de momentul acesta, oratorul se îndreptă spre Sași dîcînd: „*Vă salut, amicilor Sași! Popor cult fiind, vă închinați înaintea memoriei marului poet*. Fiți salutați și voi, *amicilor Sêrbi*, cari pe firmamentul maghiarismului ați ținut doi aștri: *Damjanics* și *Petöfi* (Se știe, că Petöfi n'a fost din nascere Maghiar. Tatăl său fû Sêrb, mamă-sa Slovacă, — ér din acest amestec de sânge *sêrbesc și slovacesc*, a eșit *Maghiarul* Petöfi. — Red.) *Dăr frații noștri români* unde sunt? Atât de curînd să-și fi uitat ei, că flacăra lui a ajutat să se topescă cătușa iobăgiei de pe mâinile lor? Decorea unui popor liber este grațitudinea. Unde sunt?” *Bartha* le vorbi apoi Securilor și încheiă mulțămînd prevedinței, că a dat Maghiarilor pe Petöfi.

După recitarea unei poezii, a vorbit vicepreședintele camerei deputaților, *Bela Tallian*, care într'un discurs emfatic făcu politică de rassă. „*Dacă un Zrinyi* Croatul, un *Frangepan* Slavul, un *Dugovics* Sêrbul și, între alții, un *Petöfi*, născut *Petrovici*, au justificat prin fapte, că poți să te nasci Maghiar din sânge mestecat, ba poți și trebuie să fi Maghiar și cu limbă străină, dacă odată beneficiezi de ródle patriei, de legile ei, de scutul, sprijinul și apărarea ei: atunci în direcția această numai unui principiu îi este permis a-se valida aici: *fiă-care locuitor al patriei, aparțină el ori-cărei rase, séu naționalității, trebuie să-și afe mândria și datoria în aceea, că și el e fiul acestei patrii*... Pune ca model pe *Petöfi* tuturor naționalităților și dîce, că acestea „*numai așa vor fi fericite*”, dacă vor profesa „*dogma, credința și convingerea*” lui, și atunci vor fi „*frați cu noi*” (cu Maghiarii).

Secretarul de stat *Zsilinszki* vorbi în numele guvernului și a Academiei de știință maghiară.

După acesta manifestații s'au rein-tors în oraș, unde au încununat statua lui *Petöfi*.

La amiază s'a dat un banchet de 200 tacâmuri. Aici încă s'au ținut discursuri. Contele *Karolyi* Pista toastă pentru Sêcui. Citînd cuvintele dintr'o poezie a lui *Pe-*

töfi: „*Dacă pământul e palaria lui Dum-nedeu, patria noastră e buchet pe ea*”, con-tele în ton amenințător se espectoră astim, că în lupta această a căzut și generalul rus *Skariatin* lovit de un glonț de tun. Sêu flóre din acest buchet fără a fi trădător”. Ugron răspundînd dîse: „*Da, oine se atinge de buchetul pĂlĂriei lui Dum-nedeu, acela e trădător, și primul fulger, ce l'ar isbi, ar veni dela Sêcui, al doilea de pe piatra Craiului, al treilea din cer, dela spirital glorioșilor eroi*”. — Au mai vorbit contele *Eug. Zichy*, făcînd alusiuni la Sași, despre care învêțatul german *Virchov* ar fi dîs, că „*trebuie să mergă umăr la umăr cu Maghiarii*”. Primarul Sighișorei *Wal-braun* răspundînd dîse, că au venit și Sașii sighișoreni să participe la sêrbătoria peo-tului, deore-ce și ei sunt fiii patriei, iubesc și ei patria; — închină deci pentru patriă.

Cu banchetul s'au sfîrșit serbările și deja în acea dî sêra cei mai mulți au plecat din Sighișoara.

Revistă externă.

Fiasco conferenței de pace. Scim, că conferența de pace s'a închis Sâmbăta trecută. Nu se cunoșce încă până acum în totalitatea sa rezultatul consfătuirilor și desbaterilor din cele două luni și jumătate, cât a durat conferența, dăr din cele-ce s'au publicat până aci, reiese neîndoios, că ea a suferit un fiasco, la care nu se așteptau, pôte, nici cei mai pesimiști politicieni și diplomați. „*Agentia Reuter*” surprinde acum lumea cu o nouă descoperire. Anume: *Germania, Austro-Ungaria, China, Anglia, Italia, Japonia, Luxemburgul, Elveția și Serbia* n'au semnat nici *convențiunile, nici declarațiunile. Turcia* n'a semnat *convențiunile. Statele-Unite și România*, n'au semnat *convențiunile, decât sub rezervă, apoi Statele-Unite* n'au semnat decât *declarația* privitoare la balóne.

Procesul verbal a fost subscris prin urmare numai de Rusia, Franța, Dania, Spania, Portugalia, Svedia și Norvegia și Grecia. Majoritatea puterilor n'a primit așa dăr nici ceea-ce se credea, că pôte constitui ore-care succes al conferenței. În chipul acesta conferența nu pôte avé valóre practică. Ea nu numai că n'a promovat marea idee a desarmării, dăr n'a ajuns nici măcar la atât, ca prin decretarea tribunalelor de arbitrii, să micșoreze numărul conflictelor internaționale. Rêsbóiele vor fi purtate și pe viitor cu aceleași arme teribile, ca și până acum, și dacă America în Filippine, ori Anglia în Transvaal va avé lipsă de pușca cu glonțele numite dum-dum, ele pot să le folosescă neînpedecat, de giaba vor protesta în contra celelalte națiunii, în numele umanismului.

Alianța chineză-japoneză. Diarele engleșesc vestesc, că între China și Japonia este pe cale a-se încheia o alianță. Un admiral și patru ficeri japoneși se află în Peking la ministrul plenipotențiar al Japoniei, ér la Taku se află o mică escadră japoneză, în frunte cu priințul Kamura, despre care se dîce, că va merge la Peking, ca să fiă de față cu ocazia negocia-rilor începute pentru încheierea unui tratat chinez-japonez. E vorba, ca China să dea Japoniei un control financiar în schim-bul reorganizării armatei și marinei chine-se de către oficeri japoneși. Se mai vor-besce, că împêrătésu vèduvă a Chinei e pe partea unei astfel de alianțe, care ar da Chinei mijlocul de a rezista agresiunilor din afară. Unii dintre înalții funcționari chineși sê tem însă, că un astfel de tratat de alianță ar deștepta bănueli la celelalte puteri, și se mai temă, că din bănuelile acestea se vor nasce complicațiunii grave.

SCIRILE DILEI.

— 21 Iulie v.

Confiscarea „Patriei”. Numêrul de Duminecă 18 (30) Iulie al „*Patriei*” din Cernăuți a fost din nou confiscat. Censura a eliminat cu totul următórea notiță: „*Ispră-vile d-lui Pantchoulidzew*. Prin indiscrețiunea unui funcționar dela consulatul imperial rusesc, am ajuns la cunoștința urmă-

torului *fapt*: Supêrat, că „*Patria*” a demas-cat amestecul neadmisibil al d-lui consul imp. rusesc *Pantchoulidzew* în afacerile austriace și în deosebî bucovinene, s'a prezentat acesta la baronul *Boarguignon*, cer-rînd regulamentarea „*Patriei*” și *espulsarea d-lui Dr. V. Branisce*, pe care îl bănuia de autor al acestor demăscări senzaționale. Tot dela consulatul imp. rusesc aflăm, că d-l baron *Bourguignon* a promis d-lui *Pantchoulidzew* reglementarea „*Patriei*” și în deo-sebî *espulsarea d-lui Dr. V. Branisce*. De atunci se caută nod în papură, ca pentru *espulsarea d-lui Dr. V. Branisce* să se afe o formă acoperită prin lege. Până acum n'a reușit însă, fiind-că, după cum se știe, de aprópe trei luni absentéază d-l *Dr. Branisce* din Cernăuți și 8 sêptemăni a absentat și din Bucovina. Se șvonesce, că d-l *Pantchoulidzew* *insistă impetuous*, ca d-l baron *Bourguignon* să-și achite promisiunea cu ori-ce preț. Vom vedea”.

Nou doctor român. Din Lipsca primim șcirea îmbucurătóre, că d-l *Sextil Pușcariu*, fiul d-lui avocat *Ios. Pușcariu* din Brașov, a depus la universitatea de acolo doctoratul în filosofie cu un frumos succes.

Goluchowski și Hohenlohe. Ministrul austro-ungar de esterne, contele *Goluchowski*, va merge la *Aussée*, ca să facă o vizită cancelarului german *Hohenlohe*. Intêlnirea această este considerată, ca o nouă dovadă de soliditatea triplei alianțe. Se anunță tot-odată, că *Goluchowski* și *Hohenlohe* au mai avut o întêlnire pe la începutul lui Iulie în Paris.

Alegerea din Sebeș. Alaltăeri s'a făcut alegerea de deputat în *Sebeșul-săsesc*. A fost ales cu unanimitate candidatul guvernului *Iosif Veszi* alias *Weisz*. Sașii din cercul Sebeșului și-au câștigat prin această un nou „*apărător*” în dietă. Să le fiă de bine!

Adunare slovacăscă oprită. Din *Neutra* se anunță, că adunarea poporală slovacăscă convocată pe 30 Iulie în *O-Tura* a fost oprită, sub cuvînt, că din programul adunării și din lista vorbitorilor reiese, că adunarea vré „*să agiteze în contra ordinii legale și în contra ideii de stat maghiar*”; mai departe, că convocatorul adunării, preotul evangelic *Culik*, „*este cunoscut ca panslavist*”.

Jubileul pompierilor din Brașov. Suntem rugați a da loc următorului apel către dómnele și domnișórele din orașul nostru: „*În firma speranță, că stimatele dómne și domnișóre din scumpul nostru oraș natal, urmînd eșemplul altor orașe, vor căuta și din parte-le să contribuie cu obolul lor, pentru întemeierea unui premiu de onóre al „dómnelor și domnișórelor” din Brașov, am luat și în programul nostru un astfel de premiu. Sprijiniți de bunăvoința față de reuniunea noastră, ne luăm permisiunea a ne reînvi rugarea de a nu mai întârția cu contribuiri, ci (ori cât ar fi de modeste, noi le primim cu mulțămîtă) a-le depune la șeful nostru în decursul acestei sêptemăni. — Comitetul festin*”.

Despărțire ierarhică. Precum au-dim, Consistoriul din Arad va lua dispozițiunile necesare, ca în *Chichinda-mare* și în *Bečcherercul-mare*, comitatul *Torontal*, să se efeptuiască despărțirea ierarhică a Românilor de către Sêrbi și respective să se înființeze parochii române. Prin despărțirea ierarhică s'ar desgropa mulți Români din ierarhia sêrbescă.

Păruială pentru serbarea lui Petöfi. Adecă vorba vine; de păruit erau numai să se păruiască, căci la urmă se vede, că s'au mai resgândit isteții „*cavaleri*” și au lăsat lucrul baltă. Casul s'a petrecut între fișpanul comitatului *Hebes, Kallay Zoltan*, și diaristul *Fényes Laszlo*. Diaristul adecă atăcase în modul cel mai vehement pe fișpan, pentru-că acesta anunțase hotărîrea congregațiunei, de a trimite doi reprezentanți la serbările din Sighișoara, în chipul următor: „*Pentru așa ceva comitatul n'are ban; așa puté apela contra deci-*

siunei, d'era nu o fac. Fișpanul a plecat de unde era cu o falcă în ceri și s'ita în pământ direct la Pesta, să c'era satisfacțiune și să se mulțămescă la urmă, că spălătura patriotică, ce o m'ncase, n'a fost de caracter „personal“, ci „politic“.

Un polițist furat. Casul sună cam ciudat și de necreșut, d'ér de fapt s'a întâmplat mai d'ilele trecute în Maria-Theresianopol. Făptuitorul necunoscut au atacat pe polițist pe dinapoi. L'au legat la ochi, i-au ferecat apoi mâinile și picioarele și l'au transportat pe un car într'o vie din apropiere, unde l'au așezat sub un pom. A doua zi l'au aflat legat acolo n'ise d'ileri, cari treceau la lucru. Se d'ice, că festa i-au jucat'o bietului polițist o societate, care se întorsese dela chef, și în care se aflau cei mai mulți onorațorii ai orașului.

Mare nenorocire pe calea ferată. Pe calea ferată Klagenfurt-Marburg, s'a întâmplat alaltăeri n'optea o mare nenorocire. Un tren accelerat a deraiat, și în urma deraiării câte-va v'agone s'au deslețat de tren, căd'nd într'o ad'ncime de doi metri. Ultimul vagon al trenului a căcut într'o ad'ncime de 10 metri și s'a sfărmat total. Funcționarul dela calea ferată Wallis f'ú omorit, ér 20 dintre pasageri au fost grav r'aniți.

In institutul-Pasteur din Buda-pesta au fost internați din 15—31 Iulie a. c. 112 bolnavi. Au fost îneculați în timpul acesta 94; numărul actual al bolnavilor e de 80. D'ela deschiderea institutului au fost inoculate 11,360 persoane contra turbării, dintre cari în anul acesta 1157.

Arestări în Constantinopol. O telegramă din Constantinopol anunță, că în d'ilele din urmă au fost arestate acolo mai multe persoane învinuite, că ar sta în legătură cu ueltilire Turcilor tineri. Câți-va dintre cei arestați sunt bănuți de a fi împărțit n'ise proclamațiunii revoluționare datorite unui pretins comitet revoluționar cu sediul în Viena.

O capră turbată. Un curios cas de turbare se anunță din comuna Deak, comit. Pojun. Capra unui țeran a turbat și a trebuit să fi' omorită. Membrii întregii familii, 8 la număr, s'au hr'nit din laptele caprei timp îndelungat. În urma acesta toți au mers la Budapesta pentru a fi inoculați în contra turbării. Capra a fost mușcată de un câne turbat, d'ér țeranul n'a dat nici o importanță casului.

Petrecere de v'éră va arangia Comitetul despărțământului XXVI al Asociațiunii, Joi în 10 August n. c. în sala de v'éră a promenădii din Reghinul s'ăsesc. Venitul curat e destinat în favorul școlii confesionale gr. cat. din Reghinul s'ăsesc. Inceputul la 8 ore s'era. Intrarea: de persoană 1 fl., de familie până la 3 membri 2 fl., dela 3 membri în sus 3 fl. Ofertele marinimose se vor chita pe cale d'iaristică.

Concert militar. Corpul oficerilor din loc va da astăzi Miercuri în grădina hotelului „Pomul verde“ un concert militar. Intrarea gratis; publicul va fi bine v'edut.

In sala hotelului „Orient“ Nr. 1, va da ensemblul Somosy din Budapesta, încep'nd de astă-s'éră, reprezentațiunii în fie-care d'ei.

Adunarea despărțământului VIII (Deva) al Asociațiunii.

Ilia-Mureșană, 31 Iulie n. 1899.
Stimate D-le Redactor! Venit de pe valea Someșului pe frumoșa vale a Mureșului, am avut ocașiunea și fericirea a asista la o frumoșă serbare rom'nescă. Acesta a fost adunarea despărțământului VIII al Asociațiunii, ținută în 30 Iulie n. în Ilia-Mureșană. Aici am putut ved'ea, cum Asociațiunea a fost în stare a aduna Rom'ni din depărțări mari pentru de a se încălzi la focul cultural al ei.

După terminarea serviciului divin, la care a asistat și comitetul cercual, precum și o mulțime de oșpeți, s'a deschis aduna-

rea generală de cătră d-l director al despărțământului **Francisc Hossu Longin** cu următorea p'ea frumoșă vorbire:

Onorată Adunare generală! Sunți Domni și iubiți frați! Oșteni ai unei m'ndre armate, ce a învins și a cucerescă numai cu arma, și astăzi, am venit să desrășurăm M'ndrul nostru și pe aceste plaiuri frumoșe, locuite tot de frați d'ai noștri.

Ce dulce, ce însuflețitor este momentul, când fiil și ficele aceluiași neam, încălziți de aceeași ard'ere, cuprinși de aceeași gânduri, se întrunesc cu dor și dragoste, ca să dea mărturie de setea, ce o au, pentru înaintarea în cultura lor proprie.

Unde p'ote fi o serbare mai înălțătoare, decât când frați cu frați se întrec în a se iuroa sub m'ndrul steag al culturii lor naționale!?

Un popor deștept și viguros dela natură, așezat de mii de ani într'o ț'éră atât de frumoșă, precum este scumpa noastră ț'éră, are drept să însătoșeze de cultură.

Drept aceea, fire ar or' cât de muncit și de ar da de cele mai mari pedeci, făcare Rom'ni are dreptul și datorita, să alerge cu însuflețire acolo, unde s'a ridicat stindardul înaintării, stindardul luminării.

Armata noastră nu e nici înflorătoare, nici nimicitoare de vieți și averi, ci ea țintesce: a desarma cu lumină, a rivalisa cu produse spirituale și a cuceri cu conștiința puterii sale intelectuale!

Oștirea noastră nu r'ivnesce la comorimenui, și scie să prețuiască agonisela or' cărui neam.

Oștirea noastră cinstesce pe toți, cari luptă pe asemenea teren cu ea, și se bucură de or' ce progres, ce se face pe vastul câmp al culturii.

Oștirea noastră nu invidiează, nu dușmănesce oștirile străine, d'ér adoră și ap'ără cu bărbăția comorile, ce le avem și ce le vom mai aduna în viitor.

Sunt 30 de ani și mai bine, de când oștirea noastră, pe al cărei steag e scris cu litere de aur: „Asociațiunea pentru literatura rom'ni și cultura poporului rom'ni“, an de an străbate cu m'ndria în mijlocul poporului rom'ni.

Câtă lumină a rev'arsat, câtă bunătate a adus și ce progrese a făcut, o scie lumea și ț'era, o scie și o simte fie-care Rom'ni.

Acest steag l'am adus aici în mijlocul vostru, iubiți frați și iubite surori, acest steag îl ridicăm aici și sub acest steag v' rugăm să vă înrolați cu toții, — apoi veniți să chibzuim, cum să-l putem ridica tot mai sus, cum să-l asigurăm urmașilor noștri mai cu teamei și cum să ne înșirăm la munca, ce ne așteptă, mai cu vrednicia.

Adunarea generală presentă o declar de deschisă!

Acest cuv'ent de deschidere a fost primit cu vii aclamațiunii.

Dup'aceea s'a ridicat d-l protopop local **Avram S. P'ecurariu** și cu cuvinte căldur'ose a r'espuns d-lui președinte, binevențând și salutând comitetul și adunarea generală și vorbind despre scopul m'areș, ce-l urmăresce Asociațiunea.

După terminarea vorbirii s'a cetit lista membrilor de pe teritorul despărțământului. Apoi la propunerea d-lui Dr. Ales. L. Hossu, se aleg pentru verificarea procesului verbal d-nii **Avram P'ecurariu** protopop și **Nicolae Muntean** preot gr. cat. în Dobra.

Urm'ază cetirea raportului secretarului dela ultima adunare generală din Certej, în care d-l raportor relev'ază activitatea despărțământului și între altele spune, că Asociațiunea este invitată la Deva pe 27—28 August și că comitetul cercual încă a dat m'ână de ajutor comitetului arangiator.

Dup'aceea se cetesce raportul casarului și se aleg comisiunile pentru înscrierea membrilor noi și pentru controlarea rap'ortelor.

În comisiunea pentru înscriere membrilor noi sunt aleși d-nii: **Iosif Morar**, protopop în Dobra, și **Ladislau Oltean**. În comisiunea pentru controlarea rap'ortelor presentate se aleg d-nii: **Serafin Olariu**, preot în Branisca, și **F. Budiu** comersant în Zam; ér d-l președinte suspend'ază ședința pe 10 minute.

După redeschiderea ședinței, comisiunile își dau raporturile lor, din cari reese, că t'ote sunt în ordine și că s'au înscris mai mulți membri, ba chiar și dintre ț'erani s'au înscris membri ajutători.

La rugarea d-lui **S. Olariu**, d-l președinte dă o deslușire despre depositul de

214 fl. 44 cr. al despărțământului, făc'ndu-i tot-odată și istoricul.

Pe urmă aduce la cunoștință adunării, că adunarea generală a Asociațiunii se va țin' est-an la Deva și își exprimă dorința și tot-odată r'ogă pe d-nii protopopi și preoți, ca să stărue în comunele lor, ca la adunarea generală din Deva să se presente cât de mulți ț'erani, fiind proiectată și o serbare populară; ér ca delegați pentru adunarea generală se aleg d-nii **A. P'ecurariu** și **F. Budiu**.

Fiind ordinea de d'eshauriată, d-nul președinte, prin o vorbire căldur'osă mulțămescce celor presentți pentru interesul, ce-l arată față de Asociațiune, și încheie adunarea generală.

Despre banchet și concert raportul urm'ază.

Un Someșan.

Amabilități patriotice.

Din Sătmar, Iulie 1899.

„Patrioților“ noștri, n'ascuți și făcuți, nu le vine bine la socot'elă, că noi Rom'ni din părțile Sătmar'ene, pe cari ei le țin deja de cucerite pentru fantasmogoriile lor politice, am avut o adunare atât de imponentă rom'nescă și ne am petrecut atât de minunat,—era tot rom'nescce. În fișuicele lor din Sătmar „Szamos“ și „Hetiszemle“ își face cutare „parlagi-jancsi“ glosele sale asupra petrecerilor rom'nesce, batjocorind mai ales portul rom'nesc al călușerilor și neuit'nd — firesce — a denunța, după datina de aici, vorbirile ținute în adunare de președinte și alții.

„Patrioții“ noștri nu se pot împăca cu idea, ca noi Rom'ni, să ne petrecem noi de noi fără dumnealor, și mai ales fără de înalta lor învoire, și încă rom'nescce, și să folosim la petrecerile noastre datinele și portul poporului nostru. Ei ar vr'ea, ca să nici nu respirăm fără de incuviințarea lor și în t'ote să ne îndreptăm după tutela lor patriotică. Ei sunt departe de-a scie, că un om cult nu se ocupă cu aceea: că ce m'ănăncă, cum se îmbrace și cum își petrece celalalt, ci lasă fiesce-c'arua voia liberă în trebile sale și-și pretinde aceeași voia liberă întru ale sale, dela toți și t'ote. Ei cugetă a s'evriși un lucru f'orte patriotic, decă se amestecă și se fac judecători peste noi și în lucrurile noastre cele mai private, ne denunță séu cel puțin se chinuesc a ne batjocori.

Imprejurarea, că se află foi, fiș și provinciale, cari tipăresc de aceste, și public cetitor, care suferă să i-se dea asemenea necălitori drept nutrem'ent spiritual, dovedesce îndestul, că la acești omeni le trebuesc încă sute de ani, până ce vor înv'eta, ce va să d'ică adev'érata cultură și adev'érata libertate.

N'avem de scop cu aceste șire a scurta procesul de desvoltare al unor omeni, ca scriitorii acelor glose, căci scit este, că: în contra prostiei se luptă și d'ei înzadar. Dorim însă să le cr'uzăm osten'ela de a-se ocupa în viitor cu trebile noastre, prin aceea, că-i orientăm odată pentru totd'una asupra cugetării și simțirii noastre.

Noi, Rom'ni, cugetăm și simțim rom'nescce, prin urmare suntem departe de-a considera poporul nostru, datinele, portul lui și t'ote ce se țin de el, de inferioare celor unguresci; noi nu pismuim nimic, ce este al altora, d'ér limba, datinele și portul nostru ni sunt prea scumpe, decât să le obtrudem cuiva, cum fac ei cu ale lor. Suntem m'andri, că suntem Rom'ni și vom fi cât vom trăi, d'ér după modul omenilor cu inima nobilă nu desprețuim nici o limbă și respectăm t'otă n'isuința nobilă la or'ce limbă s'ar afla aceea, pe at'ata, pe cât urim din suflet or'ce tendință r'entăci'osă.

De vorbit vom vorbi în public și în cercuri private—ori ne vor denunța dumnealor, ori ba—totd'una adev'érul și suntem gata a r'espunde pentru el înaintea legii, d'ér nu fișuicelor dumnealor, nici așa numitei opinii publice fabricate de d'iaristica lor.

Scriitorii acelor glose, pe cât de r'entăci'ose, pe atât și de próste, nu vor ajunge d'ér alta prin asemeni m'urdării de h'artiă, decât că vor înștr'ina cu lipsa lor totală

de tact și cultură și mai mult pe Rom'ni de cătră Maghiari. Sunt convins, că nu se va afla Rom'ni s'atm'arean cu conștiință de sine, care necum să suferă în casa lui foi de acele, în cari se dă loc unor necălitori și insulte ca aceste, ci nici măcar în m'ână nu le va lua.

D'óră nu ne vom cump'era impertinențe pe banii noștri proprii.

Un s'atm'arean.

Literatură.

Societatea „Școala Rom'ni“ din Suceava edit'ază, „O bibliotecă de petrecere și învățatură pentru tineret“, care apare sub direcția distinsului folclorist și academician **S. Fl. Marian**. Până acum au ap'ărut trei numeri: **Loango**, povestire de **Fr. Hoffmann** prelucrată de **T. V. Stefanelli**; **R'ésplata**, povestit din Bucovina, adunate de **S. Fl. Marian**, ér numărul 3, pe care și noi îl avem la m'ână, cuprinde scrierea „**Bunacuviință**“ de **I. B. Krier**, tradusă liber pe rom'nescce de **Animpodist Dașchevici**. Cartea e tradusă într'o limbă f'orte ușoră, așa că nici nu se observă, că-i traducere. Din punct de vedere al educațiunii, manualul e f'orte potrivit pentru tinerime, fiind serios și trat'nd cestiuni de interes, ca d. e. curățenia, îmbrăcăm'inta, visitele, salutarea cu ocașiă întâlnirii, petrecerea, oșpețele, etc. Un esemplar conține 152 pag. și costă 30 cr., pentru România 1 Leu.

Ceva din trecutul orașului Suceava se numesce o altă broșură nouă, scrisă tot de **Animpodist Dașchevici**, conțin'nd date interesante din trecutul orașului Suceava. Același autor a mai scos de sub tipar: **Imp'ératul Marc Ulpiu Traian**, prelegere ținută în locașitățile „Clubului rom'ni din Suceava“ în 1893.

La București a ap'ărut în tipografia **M. Tickes**: „**Carol I.**“, dramă națională în cinci acte, de **Traian Victor T'ieranu**. Acestă dramă constituie o lectură f'orte interesantă. Ea se petrece în timpul r'esboiului pentru independență (1877—78) și începe cu espunerea motivelor de r'esboi, decurgerea r'esboiului și terminarea lui.

În „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu, a ap'ărut: „**Principiile politice**“ după **Dr. F. de Holtzendorf**, de **Teodor P'acățianu**. Editura proprie. Este o carte voluminosă, de 289 pag., format mare și costă 2 fl., (pentru România 4 lei). E o carte științifică de val'ore necontestabilă, d'ér după firea studiul aprofundat, e grea de înțeles, deși limbajul, ca în t'ote scrierile d-lui P'acățianu, e ușor. De v'endare la „Tipografia“ în Sibiu.

„ALBINA“, institut de credit și de economii. Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna Iulie 1899.

Intrate:

Num'erar cu 1 Iulie 1899	fl. 11,664.45
Depuneri spre fructificare	202,963.18
Cambii r'escump'arate	176,240.61
Conturi curente	28,304.18
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	18,439.20
Monetă	8,385.98
Comisiuni, cup'one și efecte	114,768.92
Banci	233,249.95
Interese și provisiuni	10,561.79
Diverse	2,204.85
fl.	806,783.11

Eșite:

Depuneri spre fructificare	fl. 185,979.33
Cambii escomptate	204,739.64
Conto curent	89,935.88
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	10,619.50
Monetă	9,298.62
Comisiuni, cup'one și efecte	21,945.36
Interese și provisiuni	965.27
Spese și salare	2,147.17
Banci	256,373.38
Diverse	6,241.76
Num'erar cu 31 Iulie 1899	18,537.20
fl.	806,783.11

N. P. Petrescu m. p. **Cornel G. Aiser** m. p. adjunct. **Radu I. Ardelea** m. p. comptabil.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**. Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**.

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 August 1899.

Renta ung. de aur 4%	118.95
Renta de corone ung. 4%	96.30
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.60
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	94.65
Bonuri rurale croate-slavone	96.25
Impr. ung. cu premii	160.60
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	138.95
Renta de argint austr.	100.40
Renta de hartie austr.	100.25
Renta de aur austr.	118.90
Losuri din 1860.	139.25
Actii de-ale Banței austro-ungar.	906.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	387.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	386.25
Napoleonori	9.55 1/2
Marci imperiale germane	58.80
London vista	120.62 1/2
Paris vista	47.80
Rente de corone austr. 4%	100.20
Note italiene	44.45

Cursul pieței Brașov.

Din 1 August 1899.

Banconota rom. Cump.	9.38	Vënd.	9.40
Argint român. Cump.	.46 1/2	Vënd.	.47
Napoleonori. Cump.	9.52	Vënd.	9.55
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusescoi Cump.	126.	Vënd.	127
Marci germane Cump.	58.50	Vënd.	59.59
Lire turcescoi Cump.	10.71	Vënd.	10.73
Scris. fonc. Albina 101.—5%		Vënd.	101.50

Nr. 128—1899.

PUBLICAȚIUNE.

Sunt de a se arênda pe durata din 1 Noemvre a. c. până în 29 Septemvre 1905 următorele mori de măcinat:

1) Móra de măcinat din strada morilor c, nr. 1, vechiú 888; 2) Móra de măcinat de pe podu Crețului nr. 103, v. 679; 3) Móra de măcinat din strada morilor nr. 23, v. 803.

Spre acest scop se va ține la oficiul orășenesc economic în 21 August a. c. înainte de prânz la 10 ore o pertractare de oferte.

Condițiunile de oferte și cele contractuale se află până în ziua pertractării de oferte înainte de prânz dela 8—12 ore la subscrisul oficiu spre esaminare.

Brașov, în 19 Iulie 1899.

2,653—3. Oficiul orășenesc economic.

De închiriet.

Dela 29 Sept. a. c. este de dat în chirie, (Scheiu), șirul Șaguna Nr. 10,

un quartir frumos,

care constă din două odăi cătră stradă, patru în curte, bucătărie, odăe de prânđit, pentru servitóre, pod, pivniță, loc pentru lemne de foc, două scări.

Informații mai de aprópe la Filiala „Albina.” 5—6

Marele magazin de încălțăminte a lui

I. Sabadeanu în Brașov,

(Nr. 10) Strada Porții (Nr. 10),

care prin soliditatea sa în curs de 30 de ani, de când există pe piața Brașovului, și-a câștigat în totă Austro-Ungaria și România un renume bun. Recomandă onor. public

marele assortiment de încălțăminte, garantate de solide și moderne,

pentru **bărbați, dame și copii**, pentru **mire și mirésé** pentru dans, gimnastică, casă și pentru atelier (lucrătóre) etc. etc. tóte cu prețuri fórte moderate, ce se póte vedé, din consemnarea prețurilor cător-va articuli precum urméză :

Pentru bărbați:

Ghete de pele vachs, tari, în cuie lucrate cu gumă dela fl. 2.95 în sus

" " " " în besătzuri, cu s. fără nast. " fl. 3.50 "

" " " " " " " " cu șinóre " fl. 4.— "

" " " " " " " " séu postav și cu pele în jur de iarnă fl. 4.50 "

" " " " " " " " lac rus. " " fl. 5.— "

" " " " " " " " de mănuse lac de salon fine dela fl. 4.80 "

" " " " " " " " vachs franțuz. cusute în beset fine " fl. 5.50 "

Pantofi de pele vachs în cuie lucrate " fl. 3.— "

" " " galbene " " fl. 3.60 "

" " " lac salon fine cusute " fl. 4.50 "

Cisme lungi de pele juft rus. talpă duplă " fl. 7.50 "

" " " " de postav de stiria cu pele în jur " fl. 7.50 "

" " " " de drum peste ghete de purtat, din postav " fl. 4.— "

" " " " de copii micí fl. 2.60, de copii marí " fl. 2.80 "

Galoci de bărbați de Viena fl. 2.— rusesco " fl. 2.80 "

Șoșoni " " " " fl. 3.80 " " fl. 4.80 "

Pantofi pentru gimnast. cu talpă de gumă rus. " fl. 1.25 "

" " " " de pânză rusescă grósă cu talpă de pele " " " " "

în ținte lucr. pânză negră séu cafnie cu vërfuri " fl. 1.20 "

Pantofi de casă de pele ori păsă, de stofă " fl. 1.— "

Pentru dame:

Ghete de pele patentă séu vițel în besatz cu gumă dela fl. 2.85 în sus

" " " Gems " " " " besatz cu " " " " " " " " vîrfuri de lac dela fl. 3.80 "

" " " " " " " " în bes. cu șinóre " fl. 3.50 "

" " " " " " " " nasturi " fl. 4.— "

" " " " " " " " mănuse cu lac salon în jur, fine " fl. 4.50 "

Pantofi de pele tari pentru stradă în cuie " fl. 2.50 "

" " " galbenă " " " " " " fl. 2.60 "

" " " fine pentru dans ușóre " " fl. 1.80 "

" " " de lac salon pent. dans ușóre " fl. 2.20 "

" " " atlas séu mătasă albă pen. mirese " fl. 2.50 "

" " " lac cu spangen pentru stradă " fl. 3.20 "

" " " pentru gimnastică negri séu cafnie talpă de gumă dela fl. 1.20 "

" " " de pânză rus. gróse, negră séu cafnie în cuie p. gymn. stradă și atelier dela fl. 1.10 "

" " " pentru casă, de stofe de păsă, de pele " fl. —.90 "

Ghete de Brúnel cu gumă " " fl. 2.80 "

Pantofi de Sialon cu șinóre și lac " fl. 2.— "

Ghete de pele pentru fetețe mai marí " fl. 2.60 "

Pantofi de copii dela 40 cr., 65 cr., 85 cr. " fl. 1.60 "

" " " " " " " " " " " fl. 1.20 "

Mare alegere în încălțăminte de băieți, fete și copii,

în diferite colori, forme, calități, cu prețuri reduse.

Specialități încălțăminte de lucș fabricate: Vieniđi, Carlsbad, Paris, Berlin, Petersburg, etc. din pele Chevreau, Vachs, și din Lac de salon, în diferite colori și fațon modern, se află în mare alegere și se póte comanda și după măsură directe din aceste fabrici.

Depositul de Galoci și Șoșoni de gumă rusescă, al celei mai renumita fabrică de gumă din Petersburg, se află pentru tot Ardealul numai la sus numită firmă, unde se vinde fie-care păreche sub garanță, pentru durabilitate cu preț moderat.

Reparaturi și comande după măsură se primesc și se efectuează prin un măestru dibaciú cu prompteță.

— Comanda din afară de Brașov se efectuează prompt, însă numai cu rambursă; încălțăminte neconvenabile se primesc francat înapoi spre schimbare, eventual se înapoiază valórea. — La comande din afară trebuie următorele arêtat: de ce preț? din ce pele? ce formă? ascuțit séu rotund? în besetz séu simplu? cu talpă gróse séu subțire. Ca măsură se póte trimite un papuc vechiú cu posta ca: „Mustrá fără valóre” cu 5 cr. De ajuns este și arătarea Numérului încălțăminte, care cumpératorul de obicei procură din prăvălii de încălțăminte. Altcum póte ori și ce laic lua măsura piciorului cu centimetru séu cu o fășă de hărtia măsurând partea piciorului pe din nătru dela mijlocul călcăiului până la vërful degetului cel mare, peste talpe și degete, peste glesne, peste călcăiú și peste pulpe, trimițând acéstă măsură prin epistolă se póte efectua comanda după dorință.

A N U N C I U R I

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anuntiu mai mult de odată se face scădémént, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.”

MIHAEL MOOSER

fabricant de bicicte,

Brașov, Strada Porții 50.

Recomandă pentru sezonul frumos de tómnă, escelente

„Bicicle Transilvania”

construite din material de prima calitate și provédute cu cele mai nouă invenții probate.

Deposit de tótă ferăria și alte obiecte necesare pentru bicicte. — **Reparaturi și smălțuiri** (emailung) se esecută prompt și ieftin.

Instrucție gratis. 650,3—3.

A V I S!

Prenumerățiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potú face și reînói ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebí, când voiesc a espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a scrie adresa lámurit și sé arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.”